

Protokół nr 1/2002
z posiedzenia Komisji Samorządu Terytorialnego,
która odbyła się 18 grudnia 2002

Posiedzenie prowadził Przewodniczący Komisji – Pan Eugeniusz Cichoń

W posiedzeniu Komisji uczestniczyło 7 osób oraz zaproszeni goście: Skarbnik Województwa Świętokrzyskiego Pan Zdzisław Wojciechowski, Pani Jadwiga Małaga oraz Radca Prawny Urzędu Marszałkowskiego Pan Zdzisław Zięba (listy obecności stanowią załącznik nr 1)

Przewodniczący Komisji powitał obecnych i zwrócił się z propozycją zmiany w porządku obrad Komisji. Mianowicie zaproponował zamianę punktu trzeciego z drugim, argumentując, iż określona struktura zorganizowana, jaką jest Komisja Samorządu Terytorialnego, musi wiedzieć, jaki ma zakres zadań, kompetencji, obowiązków i odpowiedzialności.

Ww. propozycja została poddana głosowaniu. Zmiana została przyjęta jednomyślnie.

Komisja przyjęła następujący porządek obrad:

1. Wybór Zastępcy Przewodniczącego Komisji Samorządu Terytorialnego.
2. Zakres działania Komisji Samorządu Terytorialnego.
3. Zaopiniowanie projektu budżetu województwa na 2003 rok.
4. Sprawy różne.

Ad. 1

Przewodniczący Komisji poinformował, iż w myśl Statutu Województwa Świętokrzyskiego Zastępcę lub Zastępców Przewodniczącego wybiera ze swego składu Komisja.

Radny Adam Tarnowski zgłosił wniosek o odłożenie wyboru Wiceprzewodniczącego Komisji do następnego spotkania, motywując to brakiem kworum.

Propozycja ta, po poddaniu pod głosowanie, została przyjęta jednomyślnie.

Ad. 2

Przewodniczący Komisji zaproponował przejście do punktu drugiego porządku obrad. Stwierdził, iż zgodnie ze statutem paragraf 21 i ustawą o samorządzie województwa art. 28→ samorząd województwa może powoływać ze swego grona stałe komisje do wykonania określonych zadań oraz wg ustępu drugiego określa przedmiot działania, zakres działań, zasady dotyczące składu, organizację wewnętrzną i tryb pracy komisji powołanej przez Sejmik Województwa.

Paragraf 20 ustęp 6 mówi: ustanawia się następujące komisje stałe: Komisję Samorządu Terytorialnego działającą w zakresie spraw kształtowania właściwych relacji między administracją rządową i samorządową. To zadanie przypisane do komisji, wynika ze wspólnej reprezentacji interesów jednostek samorządu terytorialnego, a także współpracy z organami regionalnych i lokalnych wspólnot samorządowych.

W minionej kadencji Sejmiku Samorządowego realizowane były następujące zagadnienia i wyrażane opinie do projektu Prezesa Rady Ministrów w sprawie siedzib Regionalnej Izby Obrachunkowej (sprawa umieszczenia drugiej siedziby poza miastem wojewódzkim) oraz opinie do projektu nowelizacji rozporządzenia Rady Ministrów –stworzenia wykazu gmin zagrożonych wysokim bezrobociem strukturalnym.

Natomiast zakres spraw wynikających ze współpracy regionalnych i lokalnych wspólnot samorządowych dotyczył współpracy z konwentami wójtów, burmistrzów, prezydentów, a także ze stowarzyszeniem starostów. W tym obszarze Komisja rozpatrywała dokumenty o charakterze ogólnowojejewódzkim pod kątem interesów gmin dotyczących polityki rozwoju województwa, a więc strategię, opracowanie programów województwa, infrastruktury drogowej, zagadnień polityki społecznej, a także dokumenty związane z zagadnieniem bezrobocia, bilansem i potrzebami gmin i powiatów w zakresie zabezpieczenia środków na zadania z pomocy społecznej, programy przeciwdziałania alkoholizmowi narkomanii. Komisja wyrażała swoje opinie w formie uchwał w sprawie zmian terytorialnych granic pomiędzy gminami, powiatami, województwami. Przewodniczący Komisji podał tu przykład przejścia Pogorzałego do gminy Skarżysko Książęce z gminy Szydłowiec i z powiatu szydłowieckiego Województwa Mazowieckiego do gminy Skarżysko Kamienna i Województwa Świętokrzyskiego, oraz sprawa przejścia dwóch wsi Majkowa i Michałowa gminy Wąchock powiatu starachowickiego do gminy Skarżysko-Kościelne powiatu skarżyskiego, a także sprawę wsi Parszów z gminy Wąchock do gminy Suchedniów. Kwestia przejścia wsi Stychów Stary w gminie Mirów decyzją Rady Ministrów będzie rozpatrywana powtórnie.

Przewodniczący Komisji dodał, iż Komisja Samorządu terytorialnego wydała opinie w związku z przystąpieniem Województwa Świętokrzyskiego do związku euroregion → były opiniowane materiały dotyczące założenia Związku Województw.

Ponadto w zakresie bezpieczeństwa publicznego Komisja współpracowała z pełnomocnikiem Zarządu ds. informacji niejawnych, Komendantem Wojewódzkim Policji, Komendantem Straży Pożarnej i Ochotniczej Straży Pożarnej.

Przewodniczący Komisji zaprosił do zreferowania zasad działania Komisji Samorządu Terytorialnego z punktu widzenia prawnego.

Mecenas Zdzisław Zięba stwierdził, że ustawa o samorządzie województwa w artykule 28 mocuje Sejmik Województwa do powoływania ze swojego grona komisji stałych i doraźnych, właściwych do wykonywania określonych zadań. A zatem tylko i wyłącznie wolą sejmiku jest to, jakie komisje będą w ramach tego sejmiku funkcjonować i jaki będzie zakres ich działania. Statut Województwa wymienia siedem komisji. Wśród nich znajduje się również Komisja Rewizyjna, chociaż jest ona komisją na innych prawach, jest obligatoryjna. Natomiast, jakie komisję powoła sejmik, jaki będzie zakres ich działań, jest to tylko i wyłącznie imperatyw sejmiku.

Komisja wg statutu ma zajmować się sprawami kształtowania właściwych relacji między administracją rządową i samorządową. W przekonaniu mecenasa zadanie to realizuje marszałek, który jest upoważniony do reprezentowania województwa na zewnątrz. Oczywiście marszałek może korzystać z materiałów, które wypracowuje Komisja Samorządu. Marszałek realizując to zadanie spotyka się z administracją rządową oraz reprezentuje inne samorządy – powiatowe i gminne

Druga grupą zagadnień dotyczących działalności Komisji Samorządowej są zagadnienia wynikające ze wspólnej reprezentacji interesów jednostek samorządu.

Mecenas Zięba stwierdził, iż w roku 2003 jest jeszcze możliwa płaszczyzna współpracy, głównie w zakresie zadań związanych z realizacją Kontraktu Wojewódzkiego. Dodał, że współpraca z organami regionalnych, lokalnych wspólnot samorządowych jest to bardzo szeroko rozumiane pojęcie.

Natomiast, jeśli chodzi o bezpieczeństwo publiczne i obronność to w tym przypadku zadania samorządu wojewódzkiego są dość ograniczone, dlatego że są one w kompetencji gmin, powiatów i administracji rządowej. W podsumowaniu wypowiedzi Pan Mecenas stwierdził, iż na dzień dzisiejszy Komisja samorządu terytorialnego istnieje. Na 2003 to tematy do spierania się, uzgadniania, przepracowywania się znajdują. Na zakończenie swej wypowiedzi powiedział, że zmiana statutu jest to także kompetencja sejmiku. Warunkiem jest uzyskanie zgody Prezesa Rady Ministrów, co oznacza, że uchwalony przez

sejmik statutu, czy zmiany do tego statutu wymagają zatwierdzenia Prezesa Rady Ministrów i dopiero wówczas staje się prawem miejscowym.

Przewodniczący Komisji podziękował Panu Ziębie za przedstawienie wyczerpujących informacji i zwrócił się do członków Komisji o ewentualne pytania dotyczące powyższych wypowiedzi.

Przewodniczący Komisji zaznaczył, że w kontekście analizy potrzeby funkcjonowania Komisji Samorządu Terytorialnego sejmik miał podjąć decyzję, czy owa działalność jest niezbędna. Jednocześnie wyraził nadzieję, że informacje, które otrzymali Członkowie Komisji są wystarczające do podjęcia wiążących decyzji.

Jest taki drobiazg, który nazywa się matematycznym wyliczeniem. Artykuł 28 i 30 określa po pierwsze sprawę woli samorządu województwa o powołaniu komisji a, artykuł 30 mówi, że Komisja rewizyjna musi być obligatoryjna, ale już ustęp drugi tego artykułu mówi, że w skład komisji rewizyjnej nie mogą wchodzić marszałek, członkowie zarządu województwa oraz prezydium sejmiku. W tej sytuacji u nas wyłączone jest 7 osób. Ponieważ 30×2 jest 60, jak się odejmie od tego 7 to jest 53. Uchwaliliśmy dziewięcioosobowe komisje natomiast komisja rewizyjna 7. Więc 6×9 jest 54 A więc już teraz wypełniamy artykuł, który mówi w ilu komisjach powinien być radny, i do tego dochodzi siedem, więc mamy wynik 61. Z własnego doświadczenia wiem, że praca w kilku komisjach jest nieskuteczna. Stąd też mój wniosek, aby skomasować zadania samorządu terytorialnego gdzie indziej i równocześnie przyjąć uchwałę by w każdej komisji było nie więcej niż siedem osób, bo $7 \times 7 = 49$ zostaje luźne 4 osoby, które mogą pracować w trzech komisjach. Przewodniczący komisji zwracając się do radnych o ewentualne pytania do punktu pierwszego dotyczącego zakresu działania i obowiązków komisji.

Radny Marek Gos stwierdził, że posiadamy statut w ramach, którego się poruszamy. Natomiast powołana doraźna Komisja Statutowa będzie pracować nad docelowym modelem tego statutu, jak również nad kompetencjami komisji problemowych sejmiku. Dodał, iż będzie to dobre gremium, które ewentualnie zastanowi się nad dalszym losem czy koniecznością funkcjonowania Komisji Samorządu Terytorialnego. Powołując się na wypowiedź Mecenasa Zięby powiedział, że Komisja na najbliższy rok ma, czym się zajmować oraz że statut będzie aktualizowany i te kwestie wątpliwe na dziś będą zostaną rozstrzygnięte.

Przewodniczący Komisji podziękował panu Mecenasowi Ziębie za udział w posiedzeniu i wypowiedź i zaproponował przejście do następnego punktu obrad.

Radny Adam Tarnowski zapytał Przewodniczącego Komisji, czy w razie zlikwidowania Komisji Samorządu Terytorialnego, członkowie tej komisji przechodzą do innej.

Przewodniczący Komisji odpowiedział, iż w każdej chwili radny ma prawo zgłosić swój akces do wybranej komisji, lub też zrezygnować z pracy w danej komisji. Wspomniał o artykule 7 mówiącym, że projekt statutu czy zmian w statucie musi być zatwierdzony przez Premiera. Więc najpierw ustala się projekt a potem dopiero statut. W naszym województwie statut został najszybciej uchwalony.

Radny Marek Gos dodał, iż w ustalaniu statutu najtrudniejsza jest procedura dotycząca spraw komunalnych.

Ad. 3

Przewodniczący Komisji ponownie zaproponował przejście do trzeciego punktu obrad – informacji o projekcie budżetu województwa.

Poprosił o stosowne informacje Skarbnika Województwa Pana Zdzisława Wojciechowskiego.

Skarbnik Województwa odniósł się do dyskusji dotyczącej udziału w pracach komisji Powiedział, iż w kontekście realizacji zadań województwa, udział w pracach komisji to również zadania przenoszone w postaci złotówki. Dodał, iż radni otrzymują diety, które stanowią ekwiwalent za ewentualne utracone zarobki, za ponoszone koszty, a ich wysokość jest stała bez względu na częstotliwość spotkań komisji czy obrad sejmiku.

Zgodnie z uchwałą w sprawie trybu i zasad opracowania i uchwalania budżetu województwa rozpocznie się normalny tok postępowania, czyli na pierwszych komisjach nastąpi ocena, wypracowanie wniosków, uwag do projektu przedłożonego przez Zarząd sejmikowi i wtedy na tzw. drugim czytaniu stanowisko, propozycje w tym zakresie itd. Powiedział, że budżet można opracować i uchwalić, ale w określonych przedziałach. Zaznaczył, że pieniądze muszą pochodzić ze źródeł przypisanych województwu. Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego określiła: po pierwsze - dochody w postaci udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych. Od sumy uzyskiwanego podatku w województwie dysponujemy udziałem w wysokości 1,5 %. Kwota ta jest określona przez Ministerstwo Finansów. Po drugie - są subwencje ogólne dla województw, czyli pewne sumy pieniędzy przewidziane na określone zadania. Można tu wyróżnić subwencję oświatową, czyli pulę środków przewidzianą na finansowanie i realizowanie zadań w zakresie edukacji (dotyczy to działalności następujących placówek: Wojewódzka Biblioteka pedagogiczna z filiami w 14 miastach województwa, Świętokrzyskie Centrum Metodystyczne oraz Kolegium Językowe w Sandomierzu). Drugim z elementów

subwencji ogólnych jest subwencja drogowa dla województw, czyli określona pula środków przewidzianych na utrzymanie tylko i wyłącznie dróg wojewódzkich. W ramach subwencji ogólnej mamy trzeci element tzw. subwencję wyrównawczą, stanowiącą element wyrównania poziomu w dochodach między województwami, zwana jest potocznie "janosikową".

Kolejnym elementem są dotacje celowe –przeznaczone na działania własne, czyli te, które w ustawie kompetencyjnie zostały zapisane jako zadania do zrealizowania przez województwo, bądź. działania z zakresu administracji rządowej. W formie zlecenia ustawowego samorząd województwa te zadania poprzez swoje służby realizuje otrzymując na to pieniądze. Dotacje celową mogą być również realizowane, jeśli następują porozumienia między samorządami. np. z miastem Kielce. Skarbnik dodał, że jeśli chodzi o dotacje celowe to są one znakowane. To oznacza, że otrzymane pieniądze mogą być wydane tylko i wyłącznie zgodnie z przeznaczeniem. Przykładem może być Świętokrzyskie Centrum Onkologii, które służy mieszkańcom nie tylko naszego województwa

Ostatnim źródłem dochodu województwa są dochody własne. Wskaźnik pokazuje 1,2 %. Są to te dochody, które realizuje Urząd Marszałkowski i jednostki organizacyjne objęte budżetem. Ponadto Urząd Marszałkowski wydaje zezwolenia na prowadzenie działalności transportowej, czyli prywatny transport →te dochody własne nazywane są częścią samorządności województwa. Wpływ na zrealizowanie dochodu do budżetu sejmik, zarząd, Urząd Marszałkowski i te jednostki, którego realizują mają w wysokości jednego procenta.

Z tych wszystkich źródeł dochodu przypisanych województwu Minister Finansów, Wojewoda powiadomili Zarząd, że wynik 96 mln jest szacowanym wynikiem na 2003 rok. Skarbnik podkreślił, iż są to szacowane dochody, gdyż dochody i kwoty wydatków ujęte w ustawie budżetowej są wysokościami szacunkowymi. Dodał, że w związku z zapisem w ustawie budżetowej nie można rościć powództwa z tytułu dochodzenia roszczeń o kwoty tam zapisane. Przykładem może być udział w podatku dochodowym. Jeżeli zmaleje bezrobocie w województwie to wówczas udział w podatku dochodowym zwiększy się. Natomiast, jeżeli ubędzie miejsc pracy niestety udział się zmniejszy.

Skarbnik powiedział, że wszystkie prace prowadzone przez Zarząd Województwa to szereg przeróżnych analiz i dyskusji. Uchwalony budżet jest zawsze znacznie niższy na początku roku niż na końcu roku. Wynika to z uwzględnienia w budżecie pewnych elementów. Przykładem może być znowu sprawa kontraktu wojewódzkiego. Kwota tam zapisana w wysokości 33 mln zł jest przewidziana na rok przyszły. Niemniej jednak tej kwoty w przedłożonym projekcie budżetu nie ma. Ona się znajdzie w trybie wykonywania budżetu, czyli w trakcie roku po zrealizowaniu części zadania, po udokumentowaniu postępujących prac. Efektem końcowym będzie na koniec roku dodatkowa

kwota 33 mln. zł. Jeśli mamy kwotę 98 milionów zł, przy zasadach obowiązujących w zakresie dochodów, czyli dotacje celowe, jest to tzw. pieniądź znaczony, to po stronie wydatkowej w budżecie trzeba te pieniądze zapisać na te zadania, których one dotyczą. Nie wolno nawet części tej kwoty przeznaczyć na inny cel, ponieważ równałoby się to ze złamaniem obowiązującej zasady w zakresie o finansach publicznych.

Skarbnik Województwa na koniec stwierdził, że Zarząd będzie miał dużo problemów ze sfinansowaniem działań rozwojowych województwa. Środki są tylko na bieżące potrzeby i utrzymanie tego, co jest.

Przewodniczący Komisji podziękował Skarbnikowi Województwa za wystąpienie i przedstawienie projektu budżetu. Stwierdził, że to, co przekazał skarbnik nie było nafaszerowane liczbami. Była to informacja o danych i uwarunkowaniach prawnych i nieprawnych powodujących tworzenie budżetu. Przewodniczący zwrócił się do członków komisji o pytania i uwagi do przekazanych informacji przez skarbnika.

Radny Mirosław Wójcik zapytał, co powoduje, że z roku na rok budżet jest mniejszy. Jakie składniki się na to składają.

Skarbnik Województwa odpowiedział, że budżet nie jest mniejszy. Po pierwsze jest niższy na etapie uchwalania, ale wyższy na koniec roku. Budżet w roku bieżącym będzie niższy od poprzedniego roku. Wynika to z tego, że jeśli kończymy zadania, wówczas pewne kwoty z budżetu wypadają, czyli kończą się środki z dotacji celowych. Natomiast gdyby to była ogólna kwota dochodów województwa, wtedy można by ją wykorzystać na następne inwestycje.

Przewodniczący Komisji w uzupełnieniu dodał, iż w ubiegłych latach inwestycje centralne były przekazywane w momencie opracowywania budżetu,. Przykładem może być sytuacja sprzed dwóch lat. Mianowicie na inwestycje w służbie zdrowia najpierw było przewidziane 142 miliony zł, potem zeszło do 110, a na kilka dni przed uchwaleniem budżetu zeszło do kwoty 89 milionów zł. A więc ówczesny rząd Premiera Buzka podjął ten ruch, ponieważ bardzo wyraźnie uwidaczniała się dziura budżetowa. Drugą sprawą jest to, że w omawianym projekcie budżetu nie ma pieniędzy zawartych w kontrakcie. Suma ta powinna być realizowana w 2002 roku, a została rozdzielona na pół w 2002, 2003 roku, co oznacza, że na koncie będzie mniej. Przewodniczący uważa, iż każda umowa powinna być sformułowana jako równoprawna. Tymczasem tej równoprawności w praktyce nie ma. Dlatego też by porównać, czy stwierdzić, czy budżet jest mniejszy czy większy, powinno się dokładnie go przeanalizować, biorąc pod uwagę odpowiednie wskaźniki.

Na zakończenie Przewodniczący Komisji zwrócił się do Członków Komisji z prośbą o pytania i ewentualne uwagi do omawianego punktu obrad.

Ad. 4

Przewodniczący Komisji przeszedł do spraw różnych. Zapoznał wszystkich obecnych z pismem Świętokrzyskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji Andrzeja Woźniaka dot. prośby utworzenia wspólnego posterunku policji dla dwu gmin Moskorzew i Radków. Następnie Przewodniczący zwrócił się z pytaniem do członków komisji czy podzielają opinię wyrażoną przez Pana generała Woźniaka.

Radny Mirosław Wójcik w swej wypowiedzi uznał zasadność utworzenia rzeczzonego komisariatu.

Przewodniczący Komisji poprosił o napisanie w protokóle następującego zdania. Komisja Samorządu Terytorialnego podziela stanowisko wyrażone przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w Kielcach w sprawie utworzenia wspólnego posterunku policji dla dwóch gmin Moskorzew i Radków.

Radny Adam Tarnowski zwrócił się do Przewodniczącego propozycją powrotu do punktu pierwszego porządku obrad dotyczącego wyboru Wiceprzewodniczącego Komisji Samorządu Terytorialnego.

Przewodniczący Komisji poprosił o przegłosowanie wniosku.

Wniosek ten został przyjęty jednomyślnie.

Radny Mirosław Wójcik zgłosił kandydaturę Pana Konrada Łęckiego.

Przewodniczący Komisji Poprosił o inne kandydatury.

Po wyrażeniu zgody przez Pana Radnego Konrada Łęckiego na kandydowanie Komisja przystąpiła do głosowania.

Członkowie Komisji Samorządu Terytorialnego wybrali jednomyślnie Pana Konrada Łęckiego na Wiceprzewodniczącego Komisji.

Przewodniczący Komisji pogratulował p. Konradowi Łęckiemu wyboru na Wiceprzewodniczącego i wyraził nadzieję na dobrą i owocną współpracę.

Na zakończenie Przewodniczący komisji stwierdził, iż Komisja Samorządu Terytorialnego poprzedniej kadencji składała się z przedstawicieli wszystkich klubów radnych sejmiku i cechowała się działaniem ponad podziałami

politycznymi Zawsze stanowiska komisji były podejmowane na zasadzie konsensusu.

W związku ze zbliżającymi się Świętami Bożego Narodzenia i Nowym Rokiem Przewodniczący Komisji złożył życzenia wszystkim uczestnikom posiedzenia Komisji Samorządu Terytorialnego

Przewodniczący Komisji poinformował, iż został upoważniony do prowadzenia obrad I posiedzenia Komisji Samorządu Terytorialnego nowej kadencji przez Przewodniczącego Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego Stefana Pastuszkę.

Na tym posiedzenie zakończono.

Przewodniczący Komisji

Eugeniusz Cichoń

Protokół sporządziła

Cecylia Polańska